

България въвежда механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции

Март 2024 г.

Общи изисквания за предварителен скрининг на преките чуждестранни инвестиции

Изключения от общите изисквания за скрининг. Ex officio скрининг (служебно начало)

Компетентен орган. Срокове и процедура

Санкции

Какво следва? Преходен период

Как можем да помогнем?

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. за създаване на рамка за скрининг на преки чуждестранни инвестиции в Съюза („Регламентът“), чрез изменения в Закона за насърчаване на инвестициите („ЗНИ“), България въведе национален механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции, свързани със сигурността или общественения ред в страната.

Механизмът за предварителен скрининг се прилага в допълнение към съществуващите режими за разрешения и/или регистрации, например разрешения за концентрация от Комисията за защита на конкуренцията или други секторни разрешения.

Измененията в ЗНИ са обнародвани в Държавен вестник, брой 20 от 08.03.2024 г., и влизат в сила считано от 12.03.2024 г.

По-долу са обобщени по-важните промени във връзка с нововъведения механизъм за скрининг.

Общи изисквания за предварителен скрининг на преките чуждестранни инвестиции

Националният механизъм за скрининг на преките чуждестранни инвестиции изисква предварително разрешение за извършването на всяка пряка чуждестранна инвестиция, която кумулативно отговаря на следните условия:

- a) Извършена е от лице, което не е гражданин на държава-членка на ЕС или чието седалище не се намира в ЕС, или от юридическо лице, в което контролът се упражнява от лица, които не са граждани на ЕС, както и от юридическо лице или друго правно образувание в ЕС, извършващо

инвестицията от свое име, но за сметка на или под контрола на лице, което не е гражданин на ЕС или чието седалище не се намира в държава-членка на ЕС, и

- б) Засяга някои от индустриите, изброени в Регламента, а именно:
- Критична инфраструктура (физическа или виртуална), включително свързана с енергетиката, транспорта, водите, здравеопазването, комуникациите, медиите, обработката или съхраняването на данни, въздухоплаването, отбраната, изборна или финансова инфраструктура и други;
  - Критични технологии и изделия с двойна употреба, включително изкуствен интелект, роботика, полупроводници, кибер-сигурност, въздухоплавателни и отбранителни технологии, технологии за съхраняване на енергията, квантови и ядрени технологии и други;
  - Доставката на критични ресурси, включително на енергия или суровини, както и върху продоволствената сигурност;
  - Достъпа до чувствителна информация, включително лични данни, или способността да се контролира такава информация; или
  - Свободата и плурализма на медиите, и
- в) Отговаря алтернативно на едно от посочените по-долу условия:
- Чрез осъществяването на инвестицията се придобива собствеността на най-малко 10 на сто от капитала на предприятие, което оперира в България, или стойността на инвестицията надвишава прага от 2 милиона евро (или левовата им равностойност);
  - Чрез осъществяването на инвестицията се придобива собствеността на най-малко 10 на сто от капитала на предприятие, което оперира в България и извършва високотехнологични дейности;
  - Осъществява се нова инвестиция (т.е. първоначална инвестиция, свързана с дейност като ново предприятие, съществена промяна в производствен процес на съществуващо предприятие, и т.н.), която надвишава прага от 2 милиона евро (или левовата им равностойност).

Изключения от общите изисквания за скрининг. Ex officio скрининг (служебно начало)

Определени преки чуждестранни инвестиции подлежат на скрининг във всички случаи (т.е. независимо дали отговарят на описаните по-горе общи критерии), а именно:

- Преки чуждестранни инвестиции в обекти и дейности, свързани с производство на енергийни продукти от нефт и продукти от нефтен произход в обекти, част от или прилежащи към критична инфраструктура, съгласно Закона за административното регулиране на икономическите дейности, свързани с нефт и продукти от нефтен произход;
- Преки чуждестранни инвестиции на чуждестранни инвеститори от Русия и Беларус;
- Без оглед на ограниченията за праг на инвестицията, преките чуждестранни инвестиции подлежат на разглеждане и разрешение, когато в капитала на чуждестранния инвеститор има пряко или непряко участие на държава извън ЕС, в т.ч. значително финансиране от държавен орган. Когато чуждестранният инвеститор е дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар, това изключение се прилага, в случай че прякото или косвено участие на държава извън ЕС в капитала на дружеството е по-голямо от 5 на сто. Въпреки това, някои юрисдикции извън ЕС, които са предмет на допълнително уточняване от Народното събрание, както и САЩ, Великобритания, Канада, Австралия, Нова Зеландия, Япония, Република Корея, Обединени Арабски Емирства и

Саудитска Арабия, се считат за нискорискови и не попадат в обхвата на това изключение.

В някои случаи пряка чуждестранна инвестиция може да бъде обект на *ex officio* скрининг (служебно инициран, а не въз основа на заявление от инвеститора), в т.ч. по изключение:

- По предложение на член на Междуведомствения съвет за скрининг на преки чуждестранни инвестиции („Съветът“) с компетентност в сектора, в който ще се реализира инвестицията, съгласувано с представителите на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Разузнаване“ – по отношение на пряка чуждестранна инвестиция, която е нова инвестиция, или не надвишава прага от 2 милиона евро (или левовата им равностойност);
- По мотивирано искане на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Държавна агенция „Разузнаване“ – независимо от общите критерии, описани по-горе, когато има данни, че пряката чуждестранна инвестиция може да окаже въздействие върху сигурността и обществения ред;
- Служебно по инициатива на Съвета – при узнаването на ново обстоятелство, което е предпоставка за образуване на производство за скрининг на пряка чуждестранна инвестиция (в срок до три месеца от узнаването на това обстоятелство);
- Служебно по инициатива на Съвета – в случай че е получено становище от Европейската комисия или сигнал, съдържащ достатъчно информация от държава членка, че пряка чуждестранна инвестиция, по отношение на която не е подадено заявление за разрешение, би могла да бъде предмет на скрининг, при условие че инвестицията е започнала до две години преди получаването на становището или сигнала.

Компетентен орган. Срокове и процедура

Скринингът ще се извършва от новоучредения Междуведомствен съвет за скрининг на преки чуждестранни инвестиции, който се състои от министри от различни ресори и представители на различни регулаторни комисии (т.е. Съветът).

Съветът приема решения в 45-дневен срок от постъпване на заявлението, подадено от инвеститора, съответно от отстраняване на несъответствията по него. Този срок може да бъде удължен еднократно с до 30 дни. Липсата на произнасяне в тези срокове се смята за мълчаливо съгласие за извършване на инвестицията.

Съветът приема решение, с което разрешава извършването на инвестицията или отхвърля заявлението. Съветът може да издаде условно разрешение за извършване на пряката чуждестранна инвестиция след изпълнение от страна на инвеститора на ограничителни мерки като ограничаване правото за придобиване до 20 на сто от капитала на дружество или до 10 на сто от капитала на дружество при високотехнологични производства, предписания за защита на личните данни и други.

Санкции

При неспазване или нарушение на задълженията, свързани с механизма за скрининг, на чуждестранния инвеститор може да бъде наложена глоба или имуществена санкция в размер на 5 на сто от стойността на инвестицията, но не по-малко от 50,000 лева.

Независимо от глобата или имуществената санкция, Съветът може да наложи на чуждестранния инвеститор ограничителни мерки, включително промяна в контрол, промяна и/или преустановяване на дейност, прекратяване на пряката чуждестранна инвестиция и други подходящи мерки.

Какво следва? Преходен период

В 6-месечен срок от влизането в сила на ЗНИ следва да бъдат приети и изменени съответните подзаконови нормативни актове (правилник за прилагането на ЗНИ и правилник за организацията и дейността на Съвета).

Съгласно ЗНИ, когато пряка чуждестранна инвестиция е започнала да се реализира след влизане в сила на измененията на ЗНИ, но преди приемането на предвидената подзаконова уредба, не се изисква подаване на заявление от страна на инвеститора. Законът не съдържа подробности или дефиниция кога пряката чуждестранна инвестиция следва да се счита за започнала, както и дали скринингът на започнала инвестиция може да бъде извършен служебно от Съвета. Вероятно тези въпроси ще бъдат допълнително уредени в релевантните подзаконови нормативни актове.

Как можем да помогнем?

Екипът на КПМГ остава на ваше разположение при въпроси или нужда от съдействие относно тълкуването и прилагането на нововъведенения режим за скрининг на преки чуждестранни инвестиции.

За информация

Юлияна Матеева

Съдружник, Правни консултантски услуги

Тел.: +359 2 9697 600

jmateeva@kpmg.com

Юлиана Михайлова

Мениджър, Правни консултантски услуги

Тел.: +359 2 9697 600

ymihaylova@kpmg.com

home.kpmg/bg

Поверителност | Правни условия

Получавате това съобщение от KPMG в България. Това е непоискано търговско съобщение по смисъла на Закона за електронната търговия. Ако не желаете да получавате повече съобщения, моля, [натиснете тук](#).

КПМГ България ООД, бул. „България“, 45/А, 1404 София, България.

© 2024 КПМГ България ООД, българско дружество с ограничена отговорност и фирма-членка на глобалната КПМГ организация от независими фирми членки, асоциирани с КПМГ Интернешънъл Лимитид, английско дружество с ограничена отговорност. Всички права запазени.